

INSTRUKS FOR STATENS JERNBANETILSYN

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 1. desember 2011.

1 Organisering

Statens jernbanetilsyn er et forvaltningsorgan underlagt Samferdselsdepartementet.

Tilsyn med jernbane og tau- og kabelbaner hører inn under Samferdselsdepartementets arbeidsområde, mens tilsynet med park- og tivolianlegg hører inn under Kommunal- og regionaldepartementets ansvarsområde.

2 Formål

Statens jernbanetilsyn har hovedansvaret for tilsyn med norsk jernbane, herunder tunnelbane, sporvei og forstadsbane, tau- og kabelbaner og park- og tivolianlegg. Tilsynet skal være en aktiv pådriver for sikker og hensiktsmessig jernbane i tråd med overordnede målsetninger for samferdselspolitikken. Statens jernbanetilsyn skal videre være pådriver for en sikker transport med tau- og kabelbaner og for sikkerheten i park- og tivolianlegg.

Statens jernbanetilsyn er Samferdselsdepartementets fagorgan og sakkyndig for kontroll og tilsyn med virksomhet underlagt jernbanelovgivningen, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane og taubanelovgivningen. Kommunal- og regionaldepartementet er fagorgan mv. for så vidt gjelder tivolilovgivningen.

Statens jernbanetilsyn skal arbeide for at virksomhet underlagt jernbanelovgivningen utøves på en sikker og hensiktsmessig måte til det beste for miljøet, de reisende, banens personale og publikum i alminnelighet.

3 Avgrensing

Statens jernbanetilsyns oppgaver omfatter ikke myndighetsområder som hører inn under andre offentlige kontroll- og tilsynsorganer, som for eksempel Politiet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Arbeidstilsynet.

For øvrig skal Statens jernbanetilsyn i nødvendig utstrekning samarbeide med andre myndighetsorganer der dette kan gi en gevinst ut fra effektiv ressursbruk og brukervennlighet.

4 Arbeidsoppgaver

Statens jernbanetilsyn skal innenfor rammen av den til enhver tid gjeldende jernbane-, taubane- og tivolilovgivning og myndighet gitt av overordnet myndighet blant annet ha ansvaret for å:

- gi forskrifter og veiledninger m.v., herunder å påse at krav er oppdatert med den tekniske utviklingen både nasjonalt og internasjonalt,

- gi tillatelse til å drive jernbanevirksomhet, utstede lisens og sikkerhetssertifikat, foreta sikkerhetsgodkjenning, godkjenne og gi tillatelse til å ta i bruk rullende materiell og infrastruktur,
- gi driftstillatelse til tau- og kabelbaner,
- behandle søknader om og utstede godkjenninger av innretninger til bruk i park- og tivolianlegg,
- føre tilsyn og kontroll med at jernbane-, taubane- og park- og tivolvirksomheten utøves i samsvar med gjeldende lovgiving, herunder at det personell som benyttes har de nødvendige sikkerhetsmessige kvalifikasjoner mv.,
- overvåke konkurransen på markedene for jernbanetransport, herunder markedene for godstransport med jernbane,
- behandle klager på infrastrukturforvalters avgjørelser i henhold til fordelingsforskriften, og påpeke forhold overfor overordnet myndighet på dette området der tilsynet ikke har myndighet,
- gjennomføre tilsyn med omsetning av samtrafikkkomponenter mv. i jernbanesystemet og med markedsføring og bruk av sikkerhetskomponenter og delsystemer for tau- og kabelbaner,
- gi tilrådninger til Samferdselsdepartementet i forbindelse med søknader om tilgang til det nasjonale jernbanenettet,
- føre register over rullende materiell og infrastruktur mv. i jernbanesystemet og tilsynspliktige tau- og kabelbaner og park- og tivoliinnretninger
- følge opp sikkerhetstilrådninger fra Statens havarikommisjon for transport,
- følge opp ulykker og uhell med skade på person mv. på tau- og kabelbaner og i park- og tivolianlegg,
- uttale seg i saker som forelegges av Samferdselsdepartementet og i den utstrekning departementet ber om det, bistå ved behandling av saker mv., samt på eget initiativ ta opp saker på sitt ansvarsområde,
- i samråd med Samferdselsdepartementet, og i samråd med Kommunal- og regionaldepartementet for park- og tivolianlegg, delta i internasjonalt samarbeid med sikte på å ivareta Norges interesser på områdene Statens jernbanetilsyn har ansvar for, og for øvrig delta i internasjonalt samarbeid som har betydning for tilsynets arbeid.

Statens jernbanetilsyn skal rapportere til Samferdselsdepartementet i løpet av året og i en egen årsrapport om virksomhetens aktiviteter og resultater.

Virksomheten skal utøves innenfor gjeldende lover og regler. De saker som behandles, skal behandles i samsvar med god forvaltningsskikk og de regler som gjelder for saksbehandlingen i offentlig sektor.

5 Daglige ledelse

Den daglige ledelse av Statens jernbanetilsyn utøves av en direktør.

Direktøren beskikkes av Kongen etter innstilling fra samferdselsministeren.

Direktøren skal:

- orientere Samferdselsdepartementet om viktige saker som berører Statens jernbanetilsyns ansvarsområde,
- sørge for god kvalitet på de saker som legges fram for Samferdselsdepartementet,
- avgjøre alle saker som ikke krever forelegg for overordnet myndighet,
- sørge for at Statens jernbanetilsyn drives effektivt i samsvar med gjeldende lover og regler og i henhold til de krav som fastsettes i styringsdialogen,
- sørge for at det fins dokumenterbare systemer for intern kontroll og risikostyring og at det gjennomføres evalueringer om egen effektivitet, måloppnåelse og resultater.

Direktøren kan på avgrensede områder delegere sin myndighet til andre tilsatte i tilsynet og gi nærmere instruks om utførelsen av den delegerte myndighet generelt eller for den enkelte sak.

6 Myndighet til å fastsette instruks

Samferdselsdepartementet har myndighet til å fastsette ny instruks eller foreta endringer i instruks.

7 Ikrafttredelse

Instruksen trer i kraft 1. januar 2012.

Fra samme tidspunkt oppheves instruks for Statens jernbanetilsyn av 12. juni 2009.